

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
Broj: 67 0 Ps 000352 20 Rev
Banjaluka, 14.9.2021. godine

Vrhovni sud Republike Srpske u Banjaluci u vijeću sastavljenom od sudija: Violande Šubarić, kao predsjednika vijeća, Biljane Tomić i Gorjane Popadić, kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužitelja D.V., vlasnik s.p. F.p.i.r.s. P., koga zastupa punomoćnik N.R., advokat iz S., protiv tuženog W.o.v.i.g. a.d. B., PJ P., koga zastupa punomoćnik B.M., advokat iz B., radi naknade štete, vrijednost predmeta spora: 150.000,00 KM, odlučujući o reviziji tuženog, izjavljenoj protiv presude Višeg privrednog suda u Banjaluci broj: 67 0 Ps 000352 20 Pž od 24.9.2020. godine, na sjednici održanoj dana 14.9.2021. godine, donio je

PRESUDU

Revizija se odbija.

Odbija se zahtjev tužitelja za naknadu troškova sastava odgovora na reviziju u iznosu od 1.877,85 KM.

Obrazloženje

Presudom Okružnog privrednog suda u Prijedoru broj: 67 0 Ps 000352 18 Ps od 30.12.2019. godine, obavezan je tuženi da tužitelju isplati iznos od 133.950,00 KM, sa zakonskom zateznom kamatom od 30.10.2017. godine do isplate i nadoknadi mu troškove parničnog postupka u iznosu od 14.106,79 KM.

Sa dijelom tužbenog zahtjeva preko dosuđenog iznosa, tužitelj je odbijen, kao i sa dijelom zahtjeva, za isplatu troškova postupka, preko dosuđenog iznosa.

Presudom Višeg privrednog suda u Banjaluci broj: 67 0 Ps 000352 20 Pž od 24.9.2020. godine, žalba tuženog je odbijena i prvostepena presuda potvrđena, te su odbijeni zahtjevi parničnih stranaka za naknadu troškova žalbenog postupka.

Blagovremenom revizijom tuženi pobija drugostepenu odluku, zbog povrede odredaba parničnog postupka i pogrešne primjene materijalnog prava. Predlaže da se osporena presuda preinači tako da se odbije tužbeni zahtjev, ili da se ukine i predmet vrati na ponovno suđenje.

U odgovoru na reviziju tužitelj osporava njene navode i predlaže da se revizija odbije, kao neosnovana, a tuženi obaveže da mu naknadi troškove sastava odgovora na reviziju.

Revizija nije osnovana.

Tokom postupka koji je prethodio donošenju nižestepenih presuda utvrđeno je: da su tužitelj, kao osiguranik i tuženi, kao osiguravač, u P., dana 29.6.2017. godine, zaključili ugovor o osiguranju temeljem Polise osiguranja sportskih, umjetničkih i sličnih priredbi od atmosferskih padavina, broj: ..., o osiguranju gubitka prihoda na muzičkom festivalu K.u.s., nastao uslijed atmosferskih padavina i to kiše, snijega, grada ili sugradice, pod uslovom da

visina vodenog taloga dostigne ili premaši 4 mm (mjereno kišomjerom najbliže hidrometeorološke stanice), sa određenom lokacijom rizika SRC B.-K.-P. i za periodu od 26.7.2017. godine (18:00 h) do 28.7.2017. godine (06:00 h); da je festival trebao trajati dva dana; da se dana 26.7.2017. godine, desilo olujno nevrijeme u vremenu od 18:45 do 19:45 h; da je izmjerena visina padavina tri puta veća od visine određene polisom osiguranja (15,4 mm); da je prvi dan festivala otkazan zbog nevremena; da je festival održan samo drugi dan, kada su nastupili svi izvođači, uključujući i rok grupu B.d.; da se očekivao veliki broj posjetilaca i da je tuženi sa tužiteljem zaključio i Polisu osiguranja od odgovornosti iz organizovanja kulturnih, sportskih i drugih priredbi prema trećim licima broj: ... od 29.6.2017. godine, za pretpostavljeni broj posjetilaca od 15.000; da su prodane 1232 karte od kojih je ostvaren prihod u iznosu od 16.050,00 KM; da su se karte prodavale po različitim cijenama, ali da je najniža cijena bila 10,00 KM; da je vještak ekonomske struke, računajući pretpostavljeni prihod po najnižoj cijeni karte, našao da je gubitak prihoda daleko veći, ali da je osiguran samo do sume od 150.000,00 KM; da je tužitelj podneskom od 31.7.2017. godine prijavio nastanak štete; da je 30.10.2017. godine, na zahtjev tuženog, dopunio zahtjev prilaganjem tražene prateće dokumentacije; da tuženi nije udovoljio zahtjevu tužitelja za naknadu predmetne štete.

Na naprijed navedenim činjenicama, te vještačenju R.M., vještaka ekonomske struke, tužitelj temelji svoj zahtjev da se obaveže tuženi da mu, po osnovu zaključenog ugovora o osiguranju, na ime naknade štete, nastale dešavanjem osiguranog slučaja, isplati iznos od 150.000,00 KM, sa pripadajućom zateznom kamatom i troškovima postupka.

Tuženi se branio tvrdnjom da tužitelj nije dokazao da se desio osigurani slučaj, jer je festival ipak održan drugi dan, kada su nastupili svi izvođači, odnosno da smanjeni broj posjetilaca na navedenom festivalu nije uzrokovan nevremenom koje se zaista desilo, nego da se radi o poslovnom neuspjehu i pogrešnoj procjeni tužitelja da će doći 30.000 posjetilaca.

Nižestepeni sudovi su u pretežnom dijelu udovoljili tužbenom zahtjevu. Odbili su samo za iznos od 16.050,00 KM, koji je tužitelj ostvario prodajom karata. Svoje odluke su temeljili na odredbi člana 155. Zakona o obligacionim odnosima („Službeni list SFRJ“ broj: 29/78, 39/85, 45/89, 57/89 i „Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 17/93, 3/96, 39/03 i 74/04 – u daljem tekstu: ZOO), koja govori o naknadi štete, člana 919. istog zakona, koji govori o obavezi osiguravača kada se desi osigurani slučaj, člana 277, u vezi sa članom 324. ZOO, koji se odnosi na zateznu kamatu, te odredbama tuženikovih Opštih uslova za osiguranje imovine i odredbama Uslova za osiguranje sportskih, umjetničkih i sličnih priredbi od atmosferskih prilika, na osnovu kojih je zaključeno predmetno osiguranje i koji čine sastavni dio Polise. Prvostepeni sud je za svoju odluku dao jasne, argumentovane i iscrpne razloge (koje je podržao i drugostepeni sud, odbijajući žalbu tuženog) koje u svemu prihvata i ovaj sud.

Navodima revizije odluke nižestepenih sudova nisu dovedene u ozbiljnu sumnju.

Prema odredbi člana 26. ZOO, ugovor je sklopljen kad su se ugovorne strane saglasile o bitnim sastojcima ugovora. Bitan sastojak svakog ugovora je predmet ugovora o kojem govore odredbe člana 46. do 50. ZOO. U navedenoj Polisi broj: ... – koja, prema njenoj odredbi člana X, zajedno sa Opštim uslovima za osiguranje imovine i Uslovima za osiguranje sportskih, umjetničkih i sličnih priredbi od atmosferskih prilika, čini Ugovor o osiguranju – predmet ugovora je bio osiguranje gubitka prihoda na muzičkom festivalu K.u.s., nastao uslijed atmosferskih padavina i to kiše, snijega, grada ili sугradice, pod uslovom da visina vodenog taloga dostigne ili premaši 4 mm. Dakle, nije osigurano neodržavanje festivala, nego gubitak prihoda uzrokovanog navedenim atmosferskim prilikama. Zato okolnost, da je festival ipak

održan drugi dan, na kojoj tuženi uporno insistira u toku cijelog postupka, sama za sebi, nije od uticaja na rješenje ovog spora.

Nadalje, istim ugovorom su se ugovarači saglasili da se radi o očekivanom prihodu od 150.000,00 KM, što podrazumjeva najmanje 15.000 posjetilaca, kada se karta računa po najnižoj cijeni, ili nešto manji broj, kada se uzme u obzir da je bilo i skupljih karata. Prema tome, nije samo tužitelj očekivao najmanje toliki prihod nego i tuženi, kao drugi ugovarač, koji je prema tom iznosu obračunao i naplatio premiju u iznosu od 4.173,00 KM. S obzirom na rečeno neosnovano revident tvrdi da je pogrešno primjenjena odredba člana 936. ZOO, kojoj ovdje uopšte nema mjesta.

Tužitelj doduše tvrdi da je očekivao daleko veći broj posjetilaca (trideset hiljada), ali kako nižestepeni sudovi nisu traženi iznos naknade štete računali prema tom broju, navodi revidenta da je takvo očekivanje nerealno i neosnovano (na koje se odnosi dobar dio revizije), nisu relevantni za presuđenje.

S druge strane, nalazom vještaka ekonomske struke, te iskazima svjedoka koji su učestvovali u pripremanju i obezbjeđenju predmetnog festivala, a koji imaju saznanja o broju učesnika i na drugim manifestacijama koje se održavaju na ovoj lokaciji, tužitelj je dokazao da je realno bilo očekivati najmanje petnaest hiljada posjetilaca, a posljedično tome i prihod od 150.000,00 KM, koji u smislu odredbe člana 189. stav 3. u vezi sa članom 155. ZOO predstavlja izmaklu korist, koju spominje revident, nastojeći dokazati da se ne radi o ovoj vrsti štete, nego o poslovnom neuspjehu. Uostalom, tuženi je, saglasno odredbi člana 7. stav 1. i člana 123. stav 1. Zakona o parničnom postupku („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 58/03, 85/03, 74/05, 63/07, 49/09 i 61/13 – u daljem tekstu: ZPP), takvu tvrdnju trebao i dokazati (a nije, niti je u tom pravcu izvodio bilo kakve dokaze).

Kako je rečeno i na čemu insistira tuženi, akontacija premije je obračunata prema očekivanom prihodu od 150.000,00 KM, uz konstataciju da će se konačan obračun premije izvršiti nakon završetka osigurane manifestacije na osnovu stvarno ostvarenog prihoda primjenom ugovorene premijske stope. Međutim, ovaj konačni obračun bi bio moguć i imao smisla, samo da je osigurana manifestacija održana po redovnom toku stvari, odnosno da se nije desio osigurani rizik (olujno nevrijeme sa vodenim talogom koji premašuje ugovorenu visinu) koji je, po prirodi i logici stvari, uzrokovao smanjenje broja posjetilaca što se odrazilo na visinu prihoda (koji je, zbog mogućnosti nastupanja takvih atmosferskih prilika i osiguran). Prema tome, ne stoji tvrdnja revidenta da „između osiguranog rizika i gubitka prihoda ne postoji uzročna veza“.

Prema izloženom, stranke su zaključile ugovor o osiguranju kojim se tužitelj (osiguranik) obavezao da plati ugovorenu premiju tuženom (osiguravaču) koji se obavezao da ako se desi događaj koji predstavlja osigurani slučaj tužitelju isplati ugovorenu svotu (član 897 ZOO). Prema utvrđenom činjeničnom stanju koje, saglasno odredbi člana 240. stav 2. ZPP ne može biti predmet pobijanja u revizionom postupku, osigurani slučaj se desio (26.7.2017. godine). Tužitelj je odmah obavjestio tuženog (osiguravača) da se desio osigurani slučaj (član 917. stav 1. ZOO). Tuženi je tražio još neku dokumentaciju (koja mu je dostavljena 30.10.2017. godine), ali je u svakom slučaju bio dužan postupiti saglasno odredbi člana 919. ZOO. Istina je, kako ističe tuženi, da iznos naknade ne može biti veći od štete koju je osiguranik pretrpio nastupanjem osiguranog slučaja, kako propisuje odredba člana 925. stav 2. ZOO. Međutim, kako je naprijed izloženo, tužitelj je dokazao da je pretrpio štetu u vidu izgubljene dobiti i u većem iznosu od sume osiguranja, pa nižestepeni sudovi nisu pogriješili kada su,

imajući u vidu ugovorenu sumu osiguranja i prihod koji je tužitelj ostvario, udovoljili njegovom zahtjevu u iznosu od 133.950,00 KM. Dakle, nisu sumu osiguranja tretirali „kao iznos koji osiguranik mora da plati po nastupanju osiguranog slučaja“, kako neosnovano tvrdi revident, nego je utvrđivana visina izgubljene dobiti.

Neosnovani su i revizionni navodi kojima se tužitelj bavi odredbama člana 56. i 57. ZPP, ukazujući na njihovu pogrešnu primjenu, uz tvrdnju da je tužitelj povukao tužbu za iznos od 10.945,00 KM koji se odnosi na troškove koje je imao angažovanjem advokata u vansudskom postupku. Pri tom tuženi uopšte ne objašnjava od kakvog je to uticaja na pravilnost i zakonitost nižestepenih presuda, niti postavlja bilo kakav zahtjev, odnosno prijedlog u vezi sa ovim tvrdnjama. Međutim, činjenica je da je tužitelj ovaj iznos zatražio zajedno sa troškovima parničnog postupka (što se vidi iz njegovog troškovnika od 18.11.2019. godine) i da je takav zahtjev odbijen stavom trećim izreke prvostepene presude i takva odluka obrazložena u posljednjem stavu obrazloženja. Dakle, takvo postupanje (i pod uslovom da je pogrešno), budući da je zahtjev u tom dijelu odbijen, ni na koji način ne ide na štetu tuženog (zbog čega nema ni pravnog interesa da odluku pobija u ovom dijelu), niti utiče na pravilnost i zakonitost nižestepenih odluka.

Naprijed izloženo i ostale revizione navode čini irelevantnim za presuđenje ove pravne stvari, slijedom čega je revizija odbijena, na osnovu odredbe člana 248. ZPP.

Odbijen je zahtjev tužitelja za naknadu troškova sastava odgovora na reviziju, jer se ne radi o nužnom trošku koji ima u vidu odredba člana 387. stav 1. ZPP. Ovo tim prije što taj odgovor, po sadržini i svojoj suštini, odgovara činjenicama i pravnim shvatanjima koje je tužitelj već isticao tokom postupka.

Predsjednik vijeća
Violanda Šubarić

Za tačnost otpravka ovjerava
Rukovodilac sudske pisarnice
Biljana Ačić